

Željeznice FBiH vraćaju stari sjaj

Prevoz robe
i putnika u
2012. godini

Uštede u
javnim
nabavkama

Obilježeno
140 godina
željeznica

JUBILEJI

ŽFBiH obilježile 140 godina pruga u Bosni i Hercegovini

Povodom svečanosti organiziran okrugli sto na temu „Perspektiva i razvoj željeznica u regiji“ ...

140 godina **Željeznica u Bosni i Hercegovini**

Učast obilježavanja 140 godina postojanja željeznica u Bosni i Hercegovini, Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine organizirale su 20. decembra 2012. godine svečanost na kojoj su proslavile ovaj značajan jubilej. Uz prisustvo kolega iz regionalnih željeznica, univerzitetskih profesora i eminentnih stručnjaka održan je okrugli sto na temu „Perspektiva i razvoj željeznica u regiji“. Nakon završetka okruglog stola, prisutne zvaničnike, među kojima i najznačajniji poslovni partneri uživali su u izložbi fotografija starih željezničkih stanica i pruga u Bosni i Hercegovini, a naročito u zvucima gudačkog kvarteta pod dirigentskom palicom Emira Nuhanovića.

Tom prilikom predsjednik Uprave - generalni direktor ŽFBiH dr. sc. Nedžad Osmanagić obratio se prisutnim zvanicima riječima da je ponosan što obilježavamo ovu

Iz historije

Prva pruga u Bosni i Hercegovini puštena je u saobraćaj 24. decembra 1872. godine. To je bila pruga normalnog kolosijeka od Banje Luke do Dobrljina, duga 101,6 kilometara, izgrađena kao dio Carigradske magistrale, koja je, prema planovima Turske, trebala povezivati Carigrad s Bečom.

Prva dionica južne pruge koju je gradila Austrougarska monarhija puštena je u saobraćaj 1885. godine. Kao odvojak glavne magistralne pruge Doboj - Sarajevo, 1886. godine izgrađena je dolinom rijeke Spreče pruga Doboj - Simin Han. Ova pruga dužine 66,7 kilometara osiguravala je izvoz kvalitetnog uglja i soli iz bogatog Tuzlanskog bazena.

Za vrijeme bivše Jugoslavije, 1969. godine elektrificirana je pruga Sarajevo - Ploče. Period pred početak agresije na BiH bio je u znaku elektrifikacije bosanskohercegovačkih pruga i uvod u najsavremenije tehnologije u željezničkom saobraćaju. Željeznice FBiH tako su se uvrstile u moderne željeznice Evrope, a onda je počeo rat i razorio skoro sve što se 140 godina gradilo.

godišnjicu i što se sjećamo lijepih događaja iz proteklih 140 godina.

- Moram kazati da u ovom momentu Željeznice FBiH nisu ni blizu predratnog statusa. Željeznice su u toku rata strašno bile razorene i šteta je procijenjena na cca 1,5 milijardi KM, ali bez obzira na sve načinjene štete, u svakom pogledu, sve više napredujemo, izjavio je dr. sc. Osmanagić.

Kako je istakao u daljem izlaganju, Željeznice FBiH su tokom 2011. godine prevezle više od devet miliona tona robe. Tokom 2012. godine zabilježen je pad prevoza robe zbog recesije, jer su veliki klijenti Željeznica FBiH, Mittal Steel i Koksara Lukavac, imali manje potrebe za prevozom.

- Povećava se i broj prevoza putnika, ali mi smo opet prisiljeni da gasimo nerentabilne linije za putnički prevoz. Željeznice FBiH se moraju reorganizirati i uz pomoć države i entitetskih vlada dovesti u poziciju da se mogu same održavati, dodao je dr. sc. Osmanagić.

Prevoz robe i putnika u 2012. godini

Rapidno povećanje u drugoj polovini godine

U decembru rekord, januar odličan

Željeznice Federacije BiH ostvarile su 21.12. 2012. godine najveći poslijeratni dnevni prevoz roba od 35.413 tona roba.

Rast prevoza nastavlja se i u januaru 2013. godine. U prve dvije dekade ovog mjeseca ostvareni su planirani NTKM, što je, također, jedan od najuspješnijih januara od 1996. godine kada je u pitanju prevoz robe.

se uveliko odrazilo na naš rad koji je posebno bio izražen u julu i augustu, kad je prevezeno cca 15% manje robe u odnosu na planirano.

Od septembra prošle godine ŽFBiH ponovo počinju bilježiti blagi porast prevoza, da bi on kulminirao u decembru sa prevozom 124% većim od planiranog. Iz tog razloga, uprkos izuzetno lošim pokazateljima u prvoj polovini godine, ŽFBiH završile su poslovnu

2012. godinu sa podbacajem od 4% u odnosu na planirani prevoz robe u tonama.

Na povećanje prevoza željeznicom, uticao je porast proizvodnje naših komitenata, prije svega Gikila, ali i maksimalan angažman unutrašnjih resursa i postojećih kapaciteta. To se prije svega odnosi na opravku lokomotiva i većeg broja teretnih vagona u Centralnoj radionici u Rajlovcu i njihovo stavljanje u pogon.

Željeznice FBiH ostvarile su u prošloj godini ugovorenu saradnju iz oblasti prevoza sa svim drugim značajnim privrednim subjektima u BiH, koji imaju potrebu za velikim prevozom roba željeznicom poput Elektroprivrede BiH, Gikila, Arcelor Mittala, Aluminijum Mostara, itd. Ostvaren je i prevoz novih količina roba, uglja iz Poljske za Arcelor Mittala, te izvoz gotovih proizvoda iz Arcelor Mittala za Istočnu i Zapadnu Evropu.

EKONOMIJA

Uštede u postupcima javnih nabavki

Više robe za manje sredstava

Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine ostvarile su ogromne uštede u postupcima javnih nabavki u periodu od 30.06.2010. do 31.10.2012. godine. Za istu, čak i veću količinu robe, izdvojeno je daleko manje sredstava u odnosu na raniji period. Nabavke su se, uglavnom, odnosile na obezbjeđenje roba i reprov materijala, koji su direktno u funkciji obavljanja osnovne djelatnosti i ostvarenja profita kompanije.

Sve nabavke finansirane su iz vlastitih prihoda. U periodu od 30. 06. 2010. do 31. 10. 2012. godine, provedeno je ukupno 170 postupaka javnih nabavki u vrijednosti od 52.835.886,26 KM. Od preuzetih obaveza plaćeno je 50.219.553,55 KM, što znači da su Željeznice FBiH do sada izmirile čak 95,4 % preuzetih obaveza.

Navedene činjenice pokazuju da se Uprava ŽFBiH veoma odgovorno odnosi prema preuzetim obavezama, uključujući i obaveze po sindiciranom dugoročnom kreditu, za kojeg je do sada otplaćeno 17,9 miliona preuzetih obaveza.

Ipak, najvažnija od svega jeste činjenica da se kod provođenja postupaka javne nabavke ostvarila apsolutna transparentnost i konkurentnost što se vidi iz podatka da je u nekoliko provedenih postupaka, koji su upoređivi sa istovjetnim iz prethodnog razdoblja, ostvarena ušteda, odnosno, da su postignute niže cijene kod nabavke robe i usluga za 79% ili u nominalnom iznosu, za 4.775.718, 80 KM.

Ostvarene uštede u postupcima javnih nabavki i podaci o izmirenim preuzetim obavezama ŽFBiH, najbolji su pokazatelj odgovornog rukovođenja firmom, zasnovanog na zdravim ekonomskim principima. Željeznice FBiH će vrlo brzo upoznati javnost sa uštedama ostvarenim i po drugim osnovama za period od 30.06.2010. do 31.10.2012. godine.

MEĐUNARODNI ODNOSI

Posjeta delegacije DB AG

Delegacija Njemačkih željeznica DB AG predvođena Nikom Warbanoffom, direktorom međunarodnih poslova DB AG boravila je u radnoj posjeti Željeznicama Federacije BiH u Sarajevu, 14.01.2013. godine, što predstavlja nastavak saradnje između DB AG i ŽFBiH, započete ranijim kontaktima predsjednika dvije željezničke uprave Ruedigera Grubera i dr.sc. Nedžada Osmanagića.

Delegacija koju su sačinjavali još dr. Julia Reuss, direktorica za međunarodni strateški razvoj DB AG, Olaf Schaller, direktor Predstavništva DB AG u Hrvatskoj i Salko Kruho, Chenker u BiH prezentirali su predstavnicima ŽFBiH način na koji su se Njemačke željeznice razvile od gubitaka kakav su bile 1993. godine (nakon ujedinjenja dvije željezničke uprave nekadašnje Istočne i Zapadne Njemačke) do evropskog lidera u željezničkom transportu.

Na sastanku je razgovarano i o (ne)opravdanosti razdvajanja željezničke infrastrukture i željezničkog operatora, racionalizaciji troškova poslovanja sa aspekta smanjenja radne snage, boljem povezivanju unutar međunarodnog putničkog saobraćaja, slobodnom pristupu tržištu kada je prevoz roba u pitanju, održavanju vozila po EU direktivama, te o IPA sredstvima, projektima i postupcima prilikom kandidature i mogućnosti lobiranja.

Učesnici sastanka ocijenili su razmjenu ovih informacija i pozitivnih iskustava u poslovanju i reformskim procesima vrlo korisnom i nagovijestili poduzimanje konkretnih koraka za nastavak dobre saradnje između DB AG i ŽFBiH.

Radovi na izgradnji Radionice za opravku šinskih vozila Čapljina privode se kraju

Ogroman potencijal uz od govarajuću mehanizaciju!

Da bi radionica bila u pravoj funkciji, neophodno ju je opremiti potrebnim mašinama i alatima, poput

mosnog kрана nosivosti 20 tona, odgovarajućeg viljuškara, kompresorskih alata...

Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine uskoro će postati vlasnik moderne, po svjetskim standardima urađene radionice za opravku šinskih vozila u Čapljini. Podignuta je na mjestu stare, uz prugu koja iz Čapljine vodi prema Metkovićima. Godinama su u toj radionici, pokrivenoj samo nadstrešnicom, vršene tekuće i investicione opravke šinskih vozila. Uslovi za rad bili su veoma teški. Radnici su tokom ljetnih mjeseci bili izloženi izuzetno visokim temperaturama, a zimi mrazu, vjetrovima, hladnoći...

Radovi na izgradnji savremene radionice u Čapljini planirani su još 2008. godine. Prema prikupljenim ponudama, vrijednost projekta je iznosila cca 5,5 miliona KM. Međutim, zbog nedostatka finansijskih sredstava od projekta se odustalo.

Kako je potreba za izgradnjom ove radionice ipak bila velika, Uprava ŽFBiH odlučila je u oktobru 2010. godine da se uradi tehnička specifikacija najnužnijih radova, koji bi obezbijedili najosnovnije funkcije radionice, te su radovi na njoj započeli u novembru 2011. godine.

- Pripremne radove demontaže i preseljenje opreme, rušenje postojeće čelične konstrukcije nadstrešnice, te čišćenje prostora radi uvođenja izvođača u posao, uradili su uposlenici Željeznica FBiH. Njihovim angažiranjem ostvarili smo značajne uštede u iznosu od cca 176.000

KM kaže Rešad Mulaomerović, predsjednik Komisije za koordinaciju i superviziju na izgradnji radionice Čapljina.

S obzirom na to da je, u osnovnom ugovoru, postignuta cijena izvođenja radova, značajno niža od prethodno procijenjene, omogućeno je da se kroz dodatne radove prošire zahtjevi i stvore tehnološki uslovi za normalan rad radionice (izgradnja skladišta rezervnih dijelova, nadstrešnica sa ulaznom kapijom, nadstrešnica uz halu, vanjski vodovod i kanalizacija). Ukupna cijena svih radova iznosi cca 3,5 miliona KM, znači za cca

2 miliona KM je niža u odnosu na isti obim radova iz 2008. godine, a dobila se i veća korisna površina za cca 360 m².

- U toku izvođenja radova ukazivale su se potrebe za izmjenama glavnog projekta, što zbog nedorečenosti, što zbog tehnoloških potreba i na kraju zbog ušteda. Postojeći strug za obradu bandaža, zbog izuzetne važnosti, ostavljen je na staroj poziciji, što je zahtijevalo prilagođavanje gabarita hale. Drugim preinakama dobio se dodatni prostor za rad (nadstrešnica u produžetku hale), osigurani ekološki uvjeti po pitanju ispuštanja otpadnih

voda i kanalizacije, te osigurali i drugi uvjeti za normalan rad radionice-kaže Mulaomerović.

Ova savremena radionica ima cca 2500 m² radioničkog prostora, od čega je 2140 m² zatvorenog i 360 m² natkrivenog prostora. Osim radnog prostora, na spratu aneksa su smještene kancelarije, menza sa kuhinjom, garderoba i mokri čvorovi, što obuhvata dodatnih 600 m². Za skladištenje materijala i rezervnih dijelova izgrađen je novi objekat površine 480 m² u okviru kojeg se nalazi portirnica garderobe i mokri čvor, te u produžetku natkrivena ulazna kapija. Objekti su povezani asfaltnim putevima

sa trotoarom i parkingom ukupne površine cca 1.900 m². Kompletan prostor ograden je metalnom ogradom. Trenutno se izvode završni radovi na parteru, asfaltiranje pristupnih puteva i parking mjesta.

Da bi radionica bila u pravoj funkciji, neophodno ju je opremiti potrebnim mašinama i alatima, poput mosnog kрана nosivosti 20 tona, odgovarajućeg viljuškara, kompresorskih alata, stvaranje uslova za pjeskarenje i farbanje vagona... Tek kad bude u potpunosti opremljena, ova radionica ostvarit će svoj puni potencijal na dobrobit Željeznica FBiH.

Uslovi za buduću proizvodnju

Izgradnjom ove radionice Željeznice FBiH dobit će mnogo. Prije svega, omogućit će se uslovi za veći obim i kvalitet opravki vagona, kao i uslovi za buduću proizvodnju pojedinih komponenti novih vagona, smanjenje troškova korištenjem stranih kola, te povećanje prihoda od usluga popravki stranih kola.

Centralna radionica Rajlovac

Timskim radom željezničara ostvarene ogromne uštede

U zadnja dva mjeseca 2012. godine urađene su investicione opravke na dvije lokomotive, 22 teretna vagona, tri putnička vagona, kao i tekuće opravke 45 teretnih vagona i pet putničkih vagona...

Uprava Željeznica Federacije BiH u svojoj poslovnoj politici insistira na tome da se iskoriste postojeći ljudski i materijalni resursi, kako bi se ostvarile dodatne uštede. Iz tog razloga donesena je odluka da se sve investicione opravke vagona i lokomotiva rade isključivo u radionicama ŽFBiH. Cilj je maksimalno iskoristiti znanje i umijeće željezničara da bi se svi raspoloživi mobilni kapaciteti, uz što manja ulaganja, u što kraćem vremenskom periodu, pustili u saobraćaj. Izvršni direktor željezničkog operatora Namir Mahmutović iznio je prijedlog kako je moguće ostvariti uštede u ovom segmentu poslovanja. Vjeruje da su željezničari ti koji pokreću sistem, te da im treba dati priliku da svojim znanjem, iskustvom i radom ostvare zapažene rezultate, a samim tim i velike uštede za preduzeće.

- Za samo dva mjeseca urađen je veliki posao u Centralnoj radionici Rajlovac, te koristim priliku da čestitam željezničarima na odlično obavljenom poslu, kao i direktoru Centralne radionice Zijadu

Al Halabiju na izvršnoj organizaciji posla- kaže Mahmutović i dodaje da vjeruje da će u narednom periodu rezultati ove radne jedinice biti još bolji.

Od novembra prošle godine, kada je na poziciju direktora Centralne radionice Rajlovac došao Zijad Al Halabi, intenzivno se počelo raditi na investicionim opravkama lokomotiva, elektromotornih vozova, putničkih i teretnih vagona.

- Imali smo ukupno pet elektromotornih vozova od kojih je samo jedan saobraćao. Odmah smo počeli raditi na tome da osposobimo još jedan elektromotorni voz, koji je predat u saobraćaj 15.01.2013. godine. Paralelno, radnici Radionice za održavanje EMV počeli su raditi na investicionoj opravi još jednog elektromotornog voza 411-106. On bi trebao biti završen do kraja februara, a odmah poslije planiran je rad na investicionim opravkama na ostala dva voza kako bi se što prije osposobili i pustili u saobraćaj.

- Dakle, u februaru ćemo imati tri od pet elektromotornih vozova u saobraćaju, a do polovine

Al Halabi: Respektabilni rezultati

godine i ostala dva - sa zadovoljstvom ističe Al Halabi.

U ovaj ogromni posao investirano je svega 200.000 KM i to za potrošni materijal i rezervne dijelove, što nije ni 10 % realne cijene koštanja u slučaju da su opravke rađene izvan preduzeća. Zahvaljujući znanju i umijeću željezničara i dobroj organizaciji posla, u ovoj radionici ostvarene su uštede i do 90% kada su u pitanju investicione opravke mobilnih kapaciteta. Da su investicione opravke ovog obima za ŽFBiH radile druge kompanije to bi koštalo cca dva miliona KM.

U Centralnoj radionici na investicione opravke čekalo je 13 neispravnih lokomotiva, a isto toliko ispravnih lokomotiva bilo je u saobraćaju.

- Paralelno smo počeli raditi na pet električnih

lokomotiva i samo za dva mjeseca vrijedni tim radnika Lokomotivske radionice uspio je osposobiti dvije lokomotive, koje su već puštene u saobraćaj, tako da danas imamo 15 ispravnih lokomotiva u saobraćaju. Do kraja januara 2013. godine planiramo pustiti još dvije lokomotive, tako da ćemo imati 17 električnih lokomotiva u saobraćaju, a u februaru još dvije. To znači da ćemo uskoro imati 19 lokomotiva osposobljenih za saobraćaj. Naš cilj je da se do kraja 2013. godine izvrši opravka svih neispravnih električnih

lokomotiva koje se trenutno nalaze u Centralnoj radionici-kaže Al Halabi.

Prema njegovim riječima, vrijedni radnici Radionice za održavanje kola za samo dva mjeseca, u novembru i decembru 2012. godine, uradili su investicione opravke na 22 teretna vagona, tri putnička vagona, kao i tekuće opravke 45 teretnih vagona i pet putničkih vagona. Njihov cilj je da iz Kolske radionice redovno mjesečno predaju minimalno 20 teretnih vagona iz investicije i 50 teretnih vagona iz tekuće opravke.

- Centralna radionica predstavlja veliki kombinat, koji nažalost, nakon integracije nikada nije iskorišten na adekvatan način. U ovom kombinatu može se puno toga ostvariti i razviti Željeznice Federacije BiH u više pravaca. Pored naših obaveza u Centralnoj radionici vršimo i neke druge usluge našim poslovnim partnerima, kao što su obrada osovinskih slogova, revizija i reatestacija pneumatskih kočnih uređaja, ispitivanje kočnica vučnih i vučenih vozila, čak imamo i zahtjeve za glavni remont dizel lokomotive-ističe Al Halabi.

Željezničari u Centralnoj radionici Rajlovac u ovoj godini čeka veliki posao, a Al Halabi je uvjeren da se timskim radom i dobrom organizacijom svi postavljani ciljevi mogu realizovati. Ističe da su željezničari već dokazali da su čuda moguća, te da će i ovaj put za svoje preduzeće dati svoj maksimum prilikom ispunjavanja radnih zadataka.

Pneumatičari prebacili normu

- Vrijedni radnici pneumatičari na probnici za kočionu opremu, uspjeli su samo u decembru popraviti i reatestirati 241 pneumatski uređaj, što predstavlja veći obim posla za 60% u poređenju sa prethodnim mjesecima u 2012. godini.

Adaptacija i sanacija staničnih zgrada

Željeznice vraćaju stari sjaj

Stare, u ratu oštećene i prilično neuslovne stanične zgrade godinama su bile svakodnevnicom željezničara koji su boravili u njima radeći svoj posao. Često su željezničari vlastitim sredstvima popravljali ono što se dalo popraviti (kao što je slučaj u stanici Lukavac) da bi obezbijedili sebi kakve takve uslove za rad. Da bi tim zgradama vratile stari sjaj, na veliku radost i željezničara i putnika, Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine započele su 2011. godine projekat adaptacije i sanacije 28 staničnih zgrada, kao i izgradnje visokih perona (za potrebe Talgo projekta).

Rad se o jednom od najvećih poslijeratnih projekata ŽFBiH koji treba biti završen u martu 2013. godine. Vrijednost izvršenih radova iznosi

2,4 miliona KM, a sredstva su obezbijedena iz sindiciranog kredita, potpisanog u oktobru 2010. godine.

Radovi su zahvatili obnovu kompletnog krova, fasade, podova, ugradnju vrata i prozora, kao i adaptaciju sanitarnih čvorova. Adaptacija i sanacija zgrada obuhvatila je područja Sarajevo, Zenica, Tuzla i Mostar. Među prvima su urađene stanične zgrade Živinice, Ljubače, Drežnica, Grad, Ovčari i Čelebići.

- S obzirom na to da su mnoge zgrade oštećene usljed ratnih dešavanja i nagrižene zubom vremena, obim radova nije se mogao tačno precizirati. Zbog toga su na nekim mjestima bili potrebni dodatni, neplanirani radovi, kao što je to slučaj sa staničnom zgradom u Semizovcu- rekao je v.d.pomoćnika izvršnog direktora za poslove razvoja i investicija Rešad Mandžo.

Adaptirane stanične zgrade

Adaptacija i sanacija staničnih zgrada rađena je na četiri područja ŽFBiH.

Tuzla: Živinice, Ljubače, Bukovac, Mramor, Lukavac, Kreka, Tuzla i Banovići

Zenica: Maglaj, Zavidovići, Nemila i Drivuša,

Sarajevo: Kakanj, Visoko, Semizovac i Rajlovac

Mostar: Drežnica, Grad, Ovčari, Bradina, Konjic, Čelebići, Jablanica, Raštani, Mostar T, Bačevići, Žitomisljići i Šurmanci.

Željeznička stanica Zenica

Izgrađen novi peron

Krajem 2012. godine Željeznička stanica u Zenici bogatija je za još jedan peron, dužine od 100 m. Izgradnja perona započeta krajem 2011. godine i koštala je cca 106 hiljada KM.

S obzirom na to da su na peronu postavljeni nadstrešnica, klupe za sjedenje, kanta za otpatke, invalidska rampa, metalna ograda, omogućena je veća udobnost putnicima koji čekaju voz.

Posebna priča

Željezničke stanice Sarajevo, Zenica i Mostar nisu obuhvaćene ovim projektom. Radovi za njihovu cjelokupnu adaptaciju i sanaciju su predviđeni u narednom periodu.

Posebna pažnja i preciznost prilikom izvođenja radova posvećena je staničnoj zgradi u Konjicu. Kako je jedan dio fasade u staklu i jako osjetljiv, zahtijevao je najviše uloženog truda i pažnje. Obnova staničnih zgrada u kojima postoje i stambene jedinice, predstavljale su jednu vrstu specifikuma.

- Na tim objektima, poput stanice u Banovićima, promijenjen je krov, urađena fasada i oluci, te kancelarije u kojima rade naši zaposlenici. Važno je napomenuti da radovi, naravno, nisu obuhvatili unutrašnju obnovu privatnih stanova koji se nalaze u tim zgradama- kaže Mandžo.

Vraćanje sjaja željezničkim staničnim zgradama nema za cilj samo poboljšati uslove u kojima rade željezničari. Mnogo važnije je privući ponovo što više putnika i pružiti im mnogo bolju i kvalitetniju uslugu nego što su je imali do sad.

Utvrđivanje vlasništva nad industrijskim kolosijecima

Remontom kolosijeka za Brezu, povećat će se njegova propusna moć

Da bi investirali u poboljšanje tehničkih karakteristika kolosijeka preko kojih se svakodnevno prevoze velike količine tereta što Željeznicama FBiH donosi profit, uposlenici Poslovnog područja Sarajevo morali su, prije svega, izvršiti katastarsku i gruntovnu provjeru vlasništva nad određenim kolosijecima. Tako je u oktobru 2012. godine otklonjena svaka sumnja da su zemljište i kolosijek za Brezu, uključujući i jedan most, vlasništvo Željeznica FBiH. Sudska dokumentacija jasno je pokazala da je u našem vlasništvu i kolosijek „Kovina“ koji se odvaja od staničnih kolosijeka stanice Visoko, a u toku je provjera vlasništva nad industrijskim kolosijecima za Pretis i terminale u Blažuju.

- Kolosijek za Brezu veoma je važan za nas jer svakodnevno preko njega prevozimo uglj iz Rudnika mrkog uglja „Breza“ za Termoelektranu Kakanj. Preko tog kolosijeka dnevno prevezemo 1.500 t uglja, odnosno, 33 do 36 vagona, što na godišnjem nivou iznosi cca 500.000 tona. Ta količina prevoza je respektabilna i iz toga razloga željeli smo uložiti određena sredstva u poboljšanje tog kolosijeka, koji je već dugo vremena u lošem stanju rekao je Vahid Đozo, direktor Poslovnog područja Sarajevo.

Važno je napomenuti da je ovaj kolosijek dugačak 3,5 km, a da je u vlasništvu ŽFBiH 2,8 km kolosijeka. Ostali dio pripada Rudniku

mrkog uglja Breza. Do danas je zamijenjeno 500 pragova na tom kolosijeku, saniran je cestovni prelaz, a u planu je zamjena još 500 pragova. Nakon njihove zamjene, pristupit će se dodatnom tehničkom poboljšanju karakteristika kolosijeka, za što će se koristiti materijal sa remonta pruge Konjic-Čapljna.

- Prema našim saznanjima i u RMU „Breza“ spremni su da ulože u poboljšanje tehničkih karakteristika svog dijela kolosijeka. To je veoma važno, jer ćemo na taj način dobiti cijeli kolosijek sa većom propusnom moći, što će nam

omogućiti korištenje težih mašina sa većom masom. Jedna lokomotiva moći će prevesti kompoziciju sastavljenu od većeg broja teretnih vagona. Na taj način smanjuje se vrijeme manipulacije vagonima, troškovi osoblja, troškovi nafte i slično- kaže direktor Đozo.

Poboljšanje tehničkih karakteristika kolosijeka „Kovina“, koji sa svojom dužinom od 2 km u cijelosti pripada ŽFBiH, zavisi od toga da li će se preko njega vršiti prevoz cisterni sa kiselinama za Visoko. Ukoliko dođe do sklapanja tog ugovora, pristupit će se i dodatnom ulaganju i kvalitetnijem održavanju i tog kolosijeka.

Kolosijeci, kao i zemljište na kojima se nalaze, te mostovi i drugi prateći objekti, za koje je utvrđeno da su u vlasništvu Željeznica FBiH biće procijenjeni i uknjiženi u naša osnovna sredstva, odnosno, u knjigu stalnih sredstava. Na taj način, osim što će se ulaganjem u poboljšanje stanja tih kolosijeka povećati njihova propusna i prevozna moć, i vrijednost imovine Željeznica FBiH biće uvećana.

Zajednički poduhvat Općine Zenica i ŽFBiH

Obnovljen most „Babina rijeka“ u Zenici

Jedan od velikih radova Željeznica Federacije Bosne i Hercegovine u 2012. godini odnosi se na rekonstrukciju mosta „Babina rijeka“ u Zenici, dužine od 16 metara.

Radovi na izradi mostovne konstrukcije, kao i na sanaciji stubova, izvođeni su u periodu od jula do oktobra 2012. godine. Nakon toga pristupilo se demontaži stare i montaži nove mostovne konstrukcije. Montaža nove mostovne konstrukcije izvedena je 01.11.2012. godine u totalnom zatvoru pruge u trajanju od 13 sati.

Za ove obimne poslove neophodno je bilo angažirati savremenu mehanizaciju za razbijanje i rušenje betonske konstrukcije težine cca 185 tona, kao i dizalicu za demontažu stare i montažu nove konstrukcije.

Projekat je finansiran iz Ugovora o zajedničkom ulaganju između Općine Zenica i JP ŽFBiH. Na osnovu ovog Ugovora Općina Zenica snosi troškove za izradu projektno dokumentacije, revizije projektne do-

kumentacije, izgradnju nove rasponske konstrukcije, kao i troškove Javnog natječaja za izbor izvođača radova, dok su ŽFBiH zadužene za troškove zatvora pruge, radove na zamjeni kolosijeka na dijelu mosta, radove na montaži i demontaži kontaktne mreže i pružnih kablova,

kao i nadzor na izvođenju radova.

- Zbog nepostojanja zakona propisane minimalne visine gabarita puta, prijašnja betonska konstrukcija bila je izložena raznim oštećenjima drumskih vozila. Ugradnjom nove konstrukcije ostvarena je potrebna visina za nesmetano odvijanje drumskog prometa - rekao je Mustafa Kubat, direktor Poslovnog područja Zenica.

Glavni izvođač radova bio je ŽGP Sarajevo sa podizvođačima Metalno i AREL Zenica uz nadzor JP za prostorno planiranje i uređenje grada Zenica, dok su izvođenje i nadzor svih radova na kolosijeku, mreži i željezničkim kablovima, urađeni od strane zaposlenika infrastrukture u Zenici.

- Na radovima ove konstrukcije, pored stručnih ljudi, učestvovali su i drugi ljudi raznih profila. Radovima je prisustvovao i načelnik Općine Zenica Husejin Smajlović sa svojim saradnicima i veliki broj građana Zenice- rekao je direktor Kubat.

Sve je pod kontrolom unutrašnjeg otpravnika

Posao unutrašnjeg otpravnika vozova jedan je od najstresnijih i najpreciznijih poslova na željeznici. Ne smiju se dogoditi vanredne situacije, stoga je potrebna potpuna koncentracija. Unutrašnji otpravnik vozova na Željezničkoj stanici u Sarajevu reguliše saobraćaj između stanica Alipašin Most i Sarajevo Putnička. Sve je pod njegovom kontrolom, najavljuje polazak i dolazak vozova u saradnji sa vanjskim otpravnikom i sa osobljem stanice Alipašin Most.

Željeznički saobraćaj reguliše se uz pomoć sistema koji se koristi već 40 godina. Nekad je to bio najsavremeniji sistem u Evropi. Danas je zastario, ali je ipak funkcionalan. Na ovom radnom mjestu već dugi niz godina radi Mehmedalija Hećo. Kaže da za njega ovaj poziv ne predstavlja samo posao već i zadovoljstvo. Svjestan je odgovornosti koju ima na radnom mjestu, jer dnevno kroz ovu stanicu prođe i po 20 vozova.

- Kada dolazi voz otvaram mu put da dođe u stanicu, isto tako mora imati moju dozvolu da izađe iz stanice. Skretničaru dajem informacije za ulaz i izlaz vozova u Radnu jedinicu Tehnička stanica Sušica, gdje se vrši pregled kola i druge popratne aktivnosti. Ovdje se samo jednom može pogriješiti i nikad više. Zbog toga ovo radno mjesto zahtijeva potpunu posvećenost i koncentraciju - kaže Hećo i dodaje da je do 1992. godine u sklopu ove radne jedinice bilo posla i za spikericu i telegrafistu. Sada zbog smanjenog obima posla unutrašnji otpravnik može sve te poslove sam obavljati.

U obavljanju poslova unutrašnjem otpravniku mnogo bi pomogli savremeni instrumenti.

- Odmah poslije rata imali smo novu opremu i bilo je jednostavnije raditi, ali smo se, vjerovatno zbog isteka licenci, ponovo vratili na stari sistem - ističe Hećo u nadi da će imati priliku raditi uz pomoć novonajetih tehnologija.

Željeznička stanica Sarajevo

Parna lokomotiva postavljena kao ukras

Lokomotiva koja je nekada saobraćala prugama po Bosni i Hercegovini, od kraja januara 2013. godine služiti će kao ukras na peronu Željezničke stanice u Sarajevu. Riječ je o parnoj lokomotivi serije 71-022 za uski kolosijek širine 0,76m, koja je u potpunosti ponovo opremljena. Putnici će je moći

primjetiti dok budu čekali voz za određene destinacije.

Lokomotiva koja je do kraja 1960-tih godina saobraćala na željezničkoj stanici u Prijedoru, izrađena je 1922. godine u Berlinu u fabrici Ornstein & Koppel.

Cjelokupno opremanje lokomotive ura-

đeno je u Željezničkoj radionici Rajlovac, odakle je i dopremljena specijalnim vozilom na stanicu u Sarajevu. S obzirom na to da se u Rajlovcu nalazi još mnogo lijepih starih eksponata, ideja o osnivanju željezničkog muzeja na željezničkoj stanici, mogla bi se lako ostvariti.